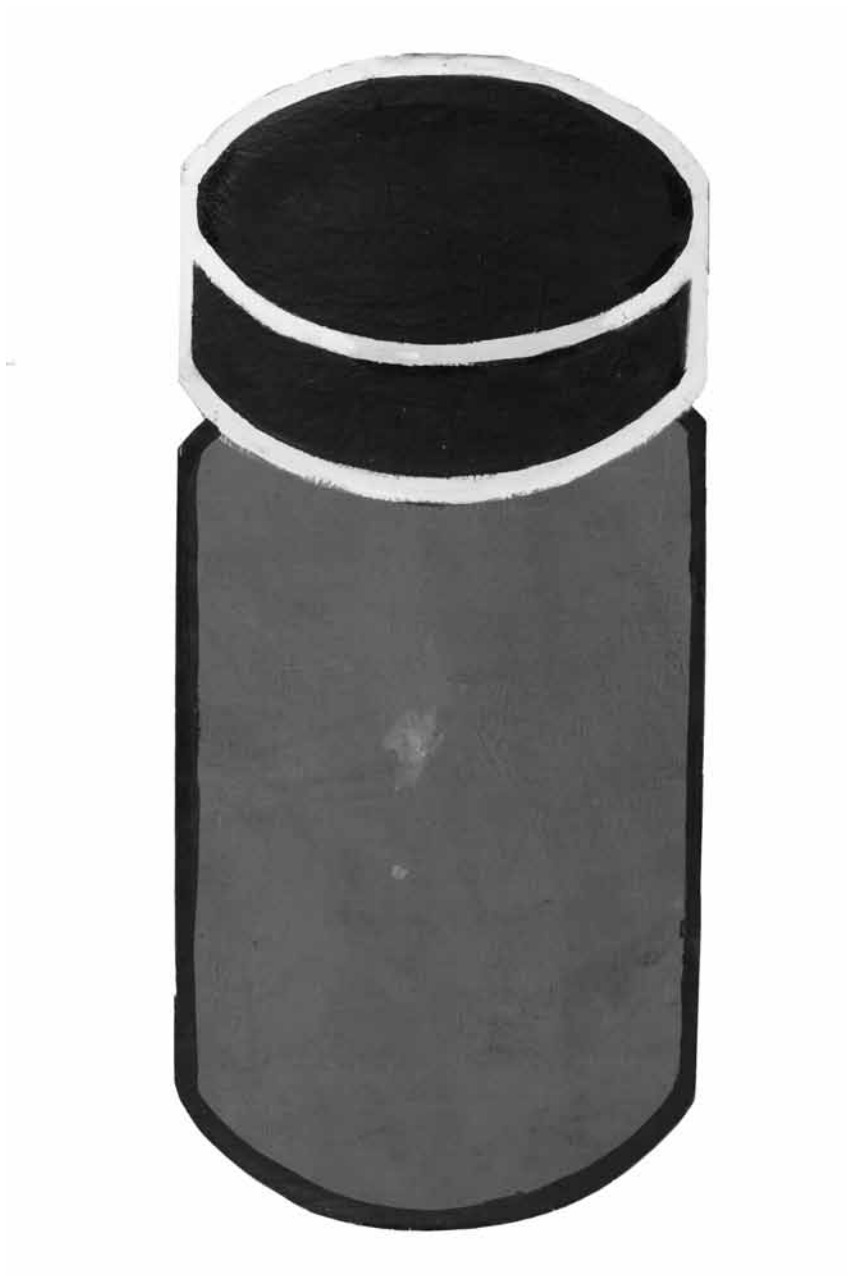

Музеј Мацура
Утопије и/или реализације

Гергель Урком

Тейла

1982-3, комб. техника на платну кашираном на шпер, 110x49 cm

Gergelj Urkom

Jar

1982-3, mixed media on canvas laid on plywood panel, 110x49 cm

Музеј Мацура
Утопије и/или реализације

Macura Muzeum
Utopias and/or Realizations

Галерија У ПОДРУМУ

Продајна галерија "Београд"

април-мај 2013.

МУЗЕЈ МАЦУРА

Сања Тодосијевић

МУЗЕЈ МАЦУРА

Утопије и/или реализације

Представљање одабраних радова из колекције Мацура у Продајној галерији „Београд“ мотивисано је потребом да се реактуелизује питање значаја, улоге, метода презентације и будућности приватних збирки које последњу деценију успостављају комуникацију са широм публиком, а истраживачима и професионалцима пружају увид у вредне, а неретко и јединствене примере уметничких радова појединих уметника, али и одређених тематских и програмских целина. И док је колекционирање у послератном времену подразумевало сакупљање радова у складу са афинитетима власника или тренутним кретањима на уметничкој сцени и тржишту, од осамдесетих година прошлог века све је присутнија тенденција ка континуираном праћењу, и интересовање за одређене уметничке феномене, што је резултирало и настајањем колекција са амбицијом да се концепцијски профилу или да у својим оквирима садрже мање или више уобличене збирке.

Приватне колекције чије отварање можемо пратити последњих десетак година махом су настале сакупљањем дела домаћих аутора, или оних чије се формирање везује за просторе некадашње Југославије, док збирка Владимира Мацура превазилази локалне оквире и тежи сагледавању уметничких појава и феномена у ширем контексту, кроз деловање уметника и уметничких група са подручја југоисточне и централне Европе, али и других значајних европских и америчких центара. Од свог оснивања 2007.г у Новим Бановцима Музеј Мацура функционише као јединствена хибридна творевина јавног и приватног простора намењеног и пројектованог за чување и излагање радова ликовних и примењених уметности, и значајне документарне и текстуалне грађе која је интегрални део укупног деловања појединих аутора и примарни извор за историјско-уметничка истраживања.

Релативизујући ригидне дефиниције музејских институција Владимир Мацура креира простор посвећен уметности у коме се претпостављање поделе и релације уметник-колекционар-кустос-посетилац доводе у питање, а као одговор на комплексну проблематику функционисања сваког од њих понаособ и оквирима арт система, нуди као решење могућност размене очекиваних мандата и статуса. У том духу и алтернативни модел презентације експоната Музеја Мацура свесно измиче правилима музеолошке праксе, а посетиоца наводи и провоцира да уз личне импресије и понуђене информације даље самостално истражује и проналази новоуспостављене односе међу наизглед формално и идејно удаљеним уметничким решењима и исказима. Потпуна интеграција експоната у амбијент, концепција сталних промена овде се темељи управо на укидању просторно-реалних и имагинарних баријера између уметничких радова и посетиоца или заинтересованог посматрача.

Иако хронолошки колекција обухвата широк временски распон - од двадесетих година прошлог века све до данас, интенција свакако није да се праволинијски и у континуитету прате токови у уметности који

су обележили ових последњих сто година, већ се она превасходно орјентише ка међуратним авангардним и неоавангардним покретима, али и другим прогресивним и еманципаторским појавама у уметности педесетих и шездесетих година. Ексцес, субверзија, отпадничка позиција, филозофија апсурда, бескомпромисна критика друштва, произвођење ефекта шока, појаве су које настају и програмски се афирмишу у историјским авангардним покретима попут зенитизма, надреализма, дадаизма и конструктивизма. Ангажоване наступе и радикалне експерименте њихових протагониста баштиниће аутори који од средине XX века наступају појединачно или као уметничке групе попут *Горгоне*, Бечког акционизма, појава обједињених називом нове уметничке праксе, војвођанске неоавангарде, и других чије су активности у колекцији заступљене и фотографском и документарном грађом. Иновативно и прекретничко деловање ових покрета често се заснива на реинтерпретацији специфичних авангардних пракси првих година XX века чије социјалне, уметничке и животне утопије постају инспиративне за реализацију значајних технолошки и концептуално комплексних остварења.

Авангардне стратегије колажа и монтаже, фотографски експерименти и заједничке текстуалне импровизације који су изводили београдски надрелисти биле су значајне смернице за све појаве које су деловале на линији анти-уметности у периоду од педесетих година прошлог века. Један од најаутентичнијих међуратних покрета на овим просторима, зенитизам експлоатацијом различитих медија (новинских публикација, плаката, филма, музике) у пропагирању својих ставова наговештава каснију афирмацију уметничког деловања које оперише и изражава се кроз нове медије. Неоконструктивичке тенденције најексплицитније у домену оптичко-кинетичке уметности заснивале су се на научним открићима, испитивању перцептивних могућности, а оствариле уз помоћ различитих материјала индустријске производње. Активност *Ексата-51* и загребачког покрета *Нове тендеције* везана је за примену математичких принципа у креирању деперсонализованих геометријских образаца, једнако примењивих и у области архитектуре и индустријског дизајна. Протагонисти историјских авангарди, као и аутори блиски њиховим замислима који су деловали у послератном периоду борили су се за укључивање уметности у све сфере живота, све до потпуне интеграције, веровали да уметност мора да буде хуманистички орјентисана, социјално ангажована и реформаторска у настојању да створи нови друштвени систем и преобрати свет кроз стваралачку праксу.

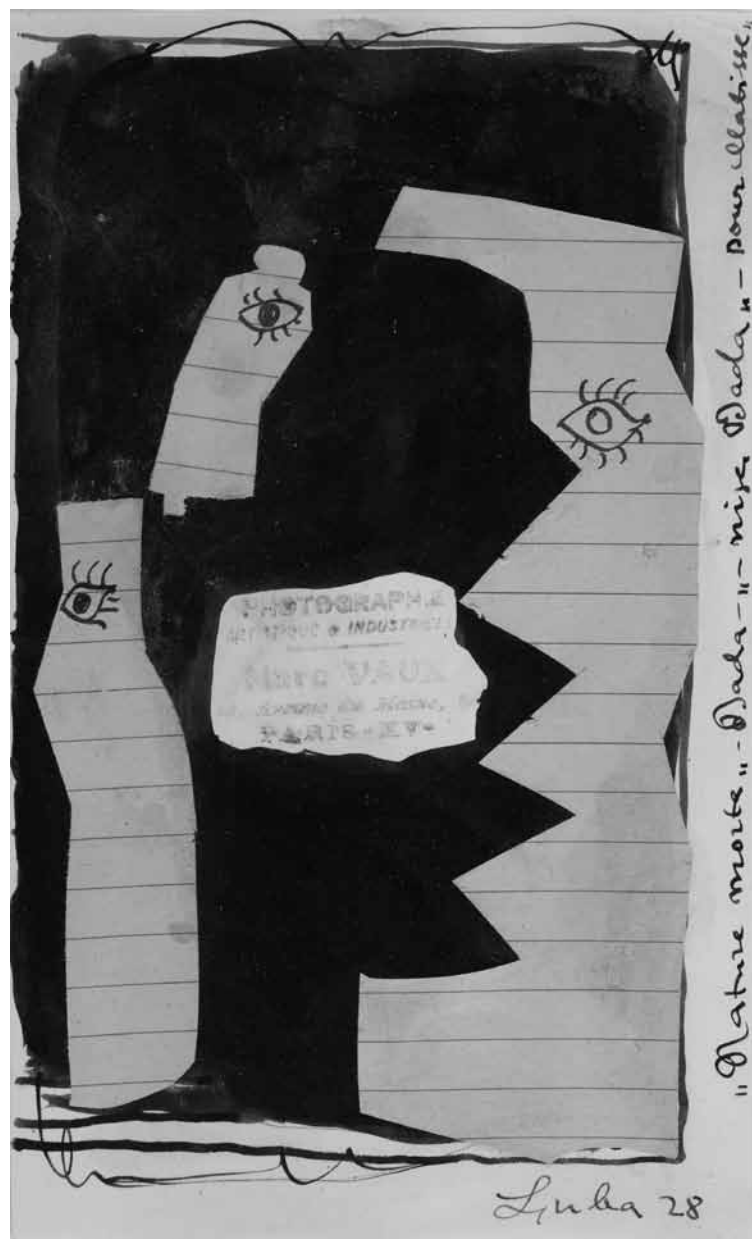
У непосредној близини, а ипак изван великих уметничких центара, Музеј Мацура настаје и развија се на идеји проширеног деловања у и из умености, ставу који ревитализује велике идеале о могућности преображаја постојећег стања кроз појединачне уметничке иницијативе. У том смислу, став колекционара и његово укупно понашање рефлектује дадаистичке/надреалистичке механизме одбијања да се потчини или барем прилагоди ограничењима које намеће средина. Пројектован и реализован личним залагањем и средствима, а са евидентним циљем да постане релевантан центар визуелних уметности кроз излагачку делатност, организовање промоција, међународних пројеката, али и пласман домаћих уметника ван граница земље, овај музеј својим иновативним и прогресивним замислима представља један од могућих примера активних и партиципативних стратегија у будућности.

MACURA MUZEUM

Utopias and/or Realizations

(...) Although the collection covers a long time period – from the 20s of the last century to the present, its intention is certainly not to follow art trends which have marked these last hundred years linearly and in continuity but primarily to be orientated towards Avant-garde between the two wars and Neo-Avant-garde movements, as well as towards other progressive and emancipated art of the 50s and 60s. Excess, subversion, heretical position, philosophy of the absurd, uncompromising criticism of society, shock effect production are phenomena that found affirmation in historical Avant-garde movements such as Zenitism, Surrealism, Dadaism and Constructivism. Engaged performances and radical experiments of their protagonists will be inherited by different authors that perform individually or as art groups like *Gorgona*, Viennese Actionism, occurrences conjoint under the name of New Art Practice, Vojvodina's Neo-Avant-garde and others whose activities are represented by photo and documentary materials in the collection. The innovative actions and turning point of these movements is usually based on the reinterpretation of the specific Avant-garde experience of the first half of 20th century whose social, artistic and life utopias become inspirational for the realisation of significant technologically and conceptually complex achievements.

(...) Near but still far away from large art centers, the Macura Museum is arising and developing on the idea of expended action *in* and *from* art, an attitude that revitalizes and reflects great ideals about the possibility of transforming actual conditions through an individual artistic initiative. In this sense a collector's attitude and practice in general reflect Dadaistic/Surrealistic mechanisms of rejection to submit or at least to adjust to the restrictions imposed by the society he lives in. Planned, designed and realized by personal efforts and means with an obvious intention of becoming a relevant visual art center by organizing different activities, such as exhibitions, promotions, international projects, presentation of domestic artists abroad, the Museum with its innovative and progressive ideas represents one of the possible examples for active and participative future strategies.

Љубиша Јоцић
Nature Morte
1928, колаж, 23x14 cm

Ljubiša Jocić
Nature morte
1928, collage, 23x14 cm

Косанчићев Венац 66 → Продајна галерија “Београд”, Косанчићев Венац 19
→ Wine & Art Gallery “У подруму”, Косанчићев Венац 20
→ Задарска 7 (Косанчићев Венац), Београд, Србија...

петак, 19. април 2013, 19.00:

Лутања Владимира Мацуре

Изволите присуствовати

НИКОГА НИЈЕ БИЛО

када сам обишао Планету и од ње створио ружу-пупољак

Мирослав Мандић

Застаните, за час, ви који пролазите!

На овом месту се, до недеље, 6. априла 1941. године, налазила Народна библиотека Србије. Тог дана је, у рано јутро, почело бомбардовање Београда...

На овом месту се, од недеље, 6. априла 1941. године, налази пепео великог дела историјског памћења српског народа.

Зато застаните, за час, ви који пролазите!

Светлана Велмар-Јанковић

*

Зовем се Владимир Вељко Мацура. Рођен сам у Ервенику, опћина Книн, 1965.

Отишао сам са 15 година у Љубљану гдје сам почео да се бавим театром... И онда сам отишао за Беч...

Београд је, по мојим знањама и праћењу историје умјетности, био модеран град на балканском подручју. Био је културна метропола... У кафани хотела “Москва” су одсиједили сви мотори наше данашње и бивше авангарде...

Поређење тог времена и времена у којем ми данас живимо ствара слику тоталног контраста. Тоталног контраста! А мислим да Београд заслужује много много другачију позицију, културолошку, него је сада има.

Мени је битна та културолошка потреба. У Бечу, одакле долазим – а живим у јако сређеној средини – сваки дан успоређујем Беч са Београдом. И питам се зашто ми немамо све те музеје, зашто немамо све те јавне установе? И ко је за то крив? Кривца заправо не волим да тражим – криваца је јако пуно, а ни млади људи не желе да траже кривце. Млади људи желе да дјелују и да живе сада. А друго, желио бих један мост између Загреба и Београда поново да се успостави. И да се све то убрза. Да се убрза – јер ми времена немамо!
Владимир Мацура, 2003.

Музеј Мацура је званично и свечано отворен 13. јуна 2007г . у Новим Бановцима. У згради облика книферовског меандра, који се из ваздуха може читати и као слово **М** (Мацура?)

На капији музејског комплекса с воћњаком, пише: **Мом народу.**

Ту је сад још и мала дрвена “кућа за самоћу”, па тајанствена “стаклена (кристална?) палата” са великом криптом, па капела саграђена 2009. уз дунавску фасаду главне музејске зграде... Капелу је Мацура посветио Казимиру Маљевичу: кров је покретан и диже се чекрком, ручно, лагано, све док се не усправи у импресиван црвени Маљевичев крст који се види надалеко и удваја се у стаклу главне зграде.

→ Продајна галерија “Београд”: **Неша Париповић, Владан Радовановић, Pravin Cherkoori, Antoni Tapies, Марко Ристић и Ване Живадиновић-Бор, Бранко Ве Пољански, Getulio Alviani, Nobuya Abe, Joseph Beuys, Max Bill, Коста Богдановић, Зенит, Надреализам данас и овде, Fluxus...** из колекције Владимира Мацуре

Не желим да моји експонати буду два метра удаљени од посетиоца, ограђени гајтаном, већ да могу да се дотакну, да се осети њихов материјал – душа! Желим да на адресу Зенит 1, Нови Бановци, публика долази да види руске конструктивисте, наше концептуалисте, столице из педесетих година прошлог века, београдске надреалисте, протоконцептуалну загребачку групу “Горгона”, југо-даду и, наравно, зенитисте – по којима сам својој улици дао име.

Владимир Мацура

*

Традиција *Винског подрума Раденковић* из села Трнавци, сеже до родоначелника Милуна Раденковића рођеног 1854. Милунов син Гвозден, дугогодишњи председник општине Трнавацке, наставља традицију успешног винара и винског трговца, а његов син др Ђорђе Раденковић (1907-1976) завршава високу школу винарства у Бордоу, а затим дипломира на факултету универзитета Сорбона, где стиче и титулу доктора економских наука.

Након другог светског рата породична имовина је национализована, а Ђорђе Раденковић учествује у подизању водећих националних винарских кућа као што су *Навил* из Београда и *Жупски Рубин* из Крушевца.

Данас, после више од пола века, оживљава се традиција породичне винарије Раденковић под именом *WinEco-Подрум Раденковић*. Настављају је Милун и Гвозден, син и унук др Ђорђа Раденковића...

→ Wine & Art Gallery “У подруму”: **Стакло Riedel (1960-1970)** из колекције Владимира Мацуре

Мануфактуру стакла *Riedel* основао је 17. маја 1756. Јоханн Леополд Риедел (1726-1800), у Чешкој. Тамо је тада веома била порасла потреба за стаклом, ради обнове кућа оштећених или срушених током Седмогодишњег рата (1756-1763)...

Данас је фабрика *Riedel* у Куфстину, у Аустрији. Чувена је по производњи чаша и боца за вино. Њихова чаша за бургундац из 1958 – дизајнирана по принципима Баухауса – у колекцији је Музеја модерне уметности у Њујорку.

*

11. мај 1973.

ПОДИГНУТА РУКА У ЗАТВОРУ

пружим шаку ка небу. и кажем то је уметност. зашто? зато што то нико није видео

Мирослав Мандић

→ Задарска 7: Поправљени зид... У зиду књиге Мирослава Мандића...

1989.

ПИСМО ПРИЈАТЕЉИМА

у поноћ нове године написао сам писмо којим сам 49 пријатеља обавестио о десетогодишњем ходању које ћу касније назвати Ружа лутања

Мирослав Мандић, АутобиоГраф и Ја

Текст саставио Радоња Лепосавић

у Београду, марта 2013.

Стакло Ридл 1960-1970
Riedel Glass 1960-1970

Radonja Leposavić

Vladimir Macura Wanderings

Please Attend

...

→ Sales Art Gallery „Beograd“: Neša Paripović, Vladan Radovanović, Pravin Cherkoori, Antoni Tàpies, Marko Ristić i Vane Zivadinović-Bor, Branko Ve Poljanski, Getulio Alviani, Nobuya Abe, Joseph Beuys, Max Bill, Kosta Bogdanović, Zenit, Nadrealizam danas i ovde, Fluxus... in the Vladimir Macura collection.

I do not wish my exhibits to be two meters away from a visitor, confined by a rope. I want the possibility of them being touched, their material – their inner being felt! I wish that visitors come to 1 Zenit St., Novi Banovci and see the Russian constructivists, our conceptualists, chairs made during the 50s of the last century, Belgrade surrealists, proto-conceptualistic group Gorgona from Zagreb, Yugo-dadaist and the last but not the least Zenit whom I named my street after.

Vladimir Macura

*

→ Wine & Art Gallery “In the Basement“: Riedel Glass (1960-1970) in the Vladimir Macura collection

Glass manufacturing firm *Riedel* was established on May 17th, 1756 by Johann Leopold Riedel (1726-1800) in the Czech Republic. There was a significant increase in glass production due to renovation of the houses damaged and destroyed during the Seven Years’ War (1756 – 1763)...

Riedel production is located in Kufstein, Austria today. It is well-known for manufacturing wine glasses and wine bottles. Its wine glass for the 1958 *Bourgogne* – designed according to Bauhaus principles – is in the MoMA New York collection.

Брацо Димитријевић

Случајни пролазник кога сам срео у 1.02 п.м., Берлин 1976.
фотографије и документација

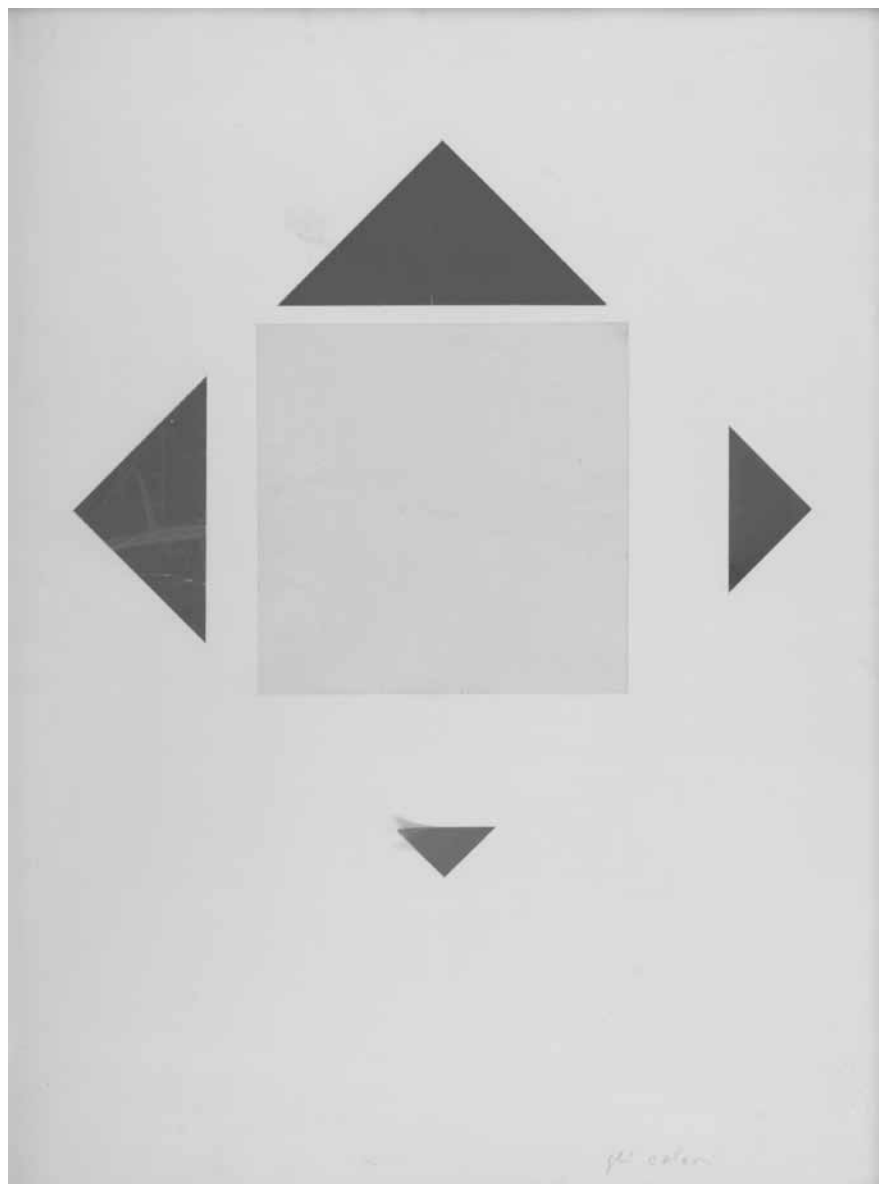
Braco Dimitrijević

Casual Passerby I Met at 1:02 p.m., Berlin 1976
photographs and documentation

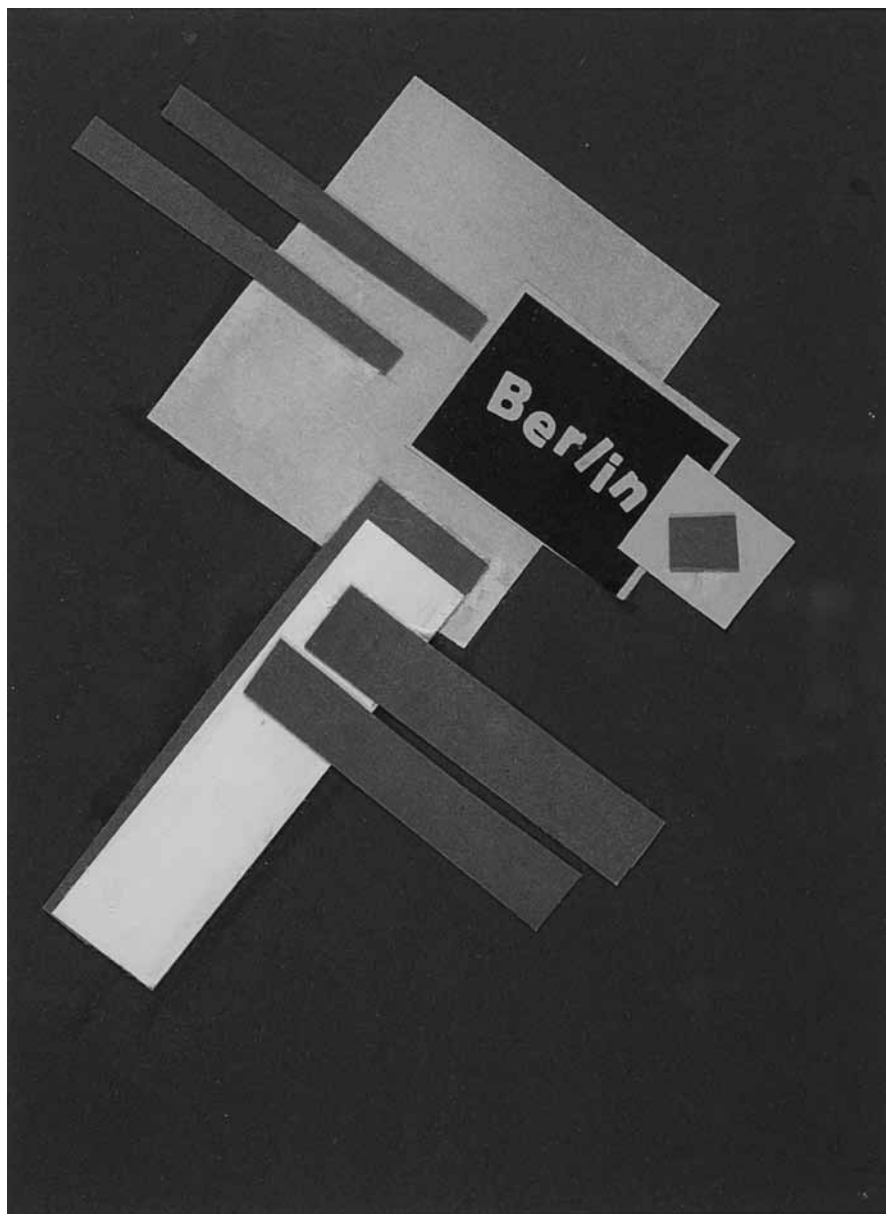
Александр Родченко
Степанова
1920-30, фотографија, 30x24 cm

Alexander Rodchenko
Stepanova
1920-30, photo, 30x24 cm

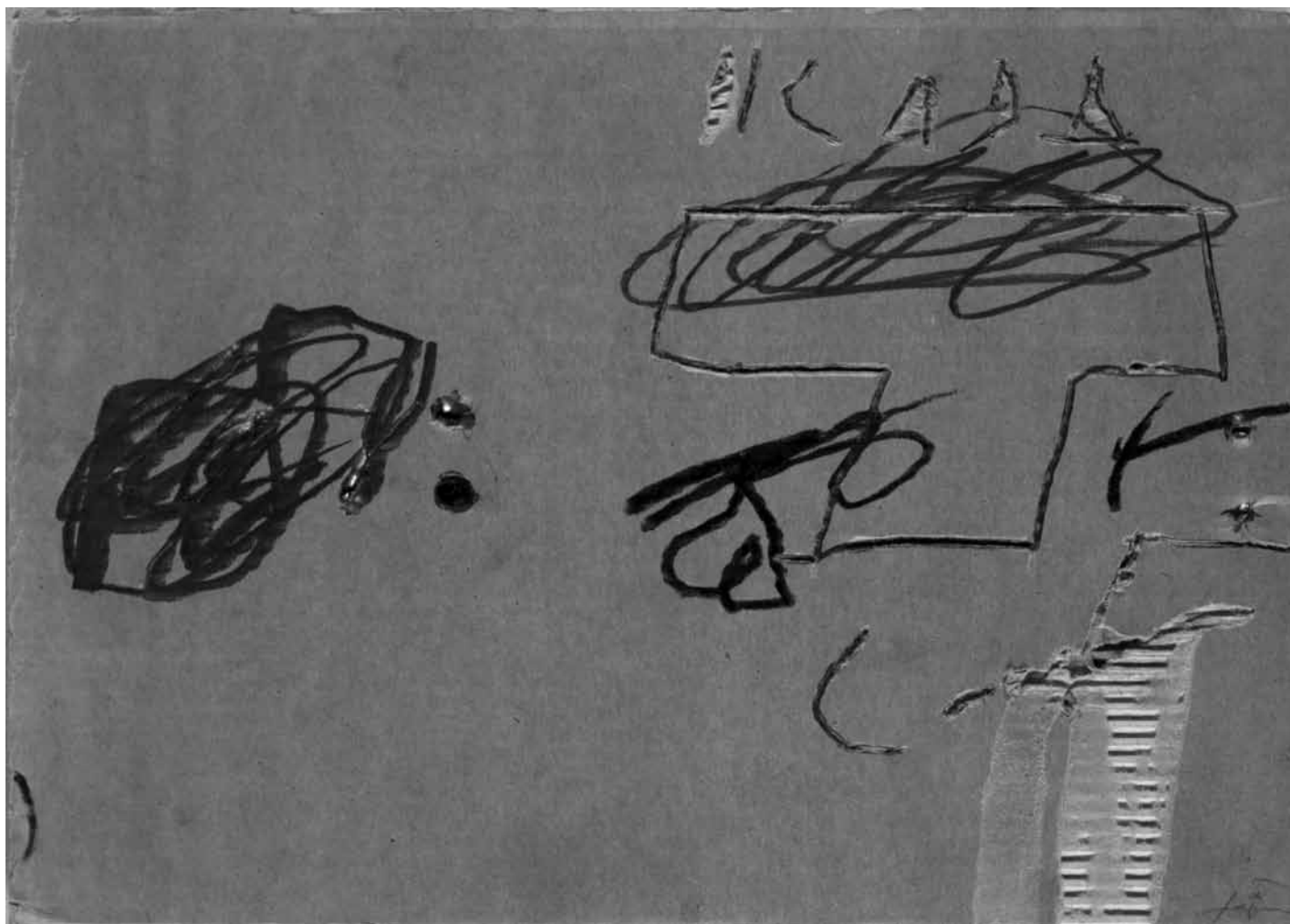
Макс Бил
Жуїно језіро
1964, колаж, 70x50 cm

Max Bill
Yellow Nucleus
1964, collage, 70x50 cm

Бранко Ве Пољански
Без назива
1926, колаж 26x19 cm

Branko Ve Poljanski
Untitled
1926, collage, 26x19 cm

Антони Тапијес

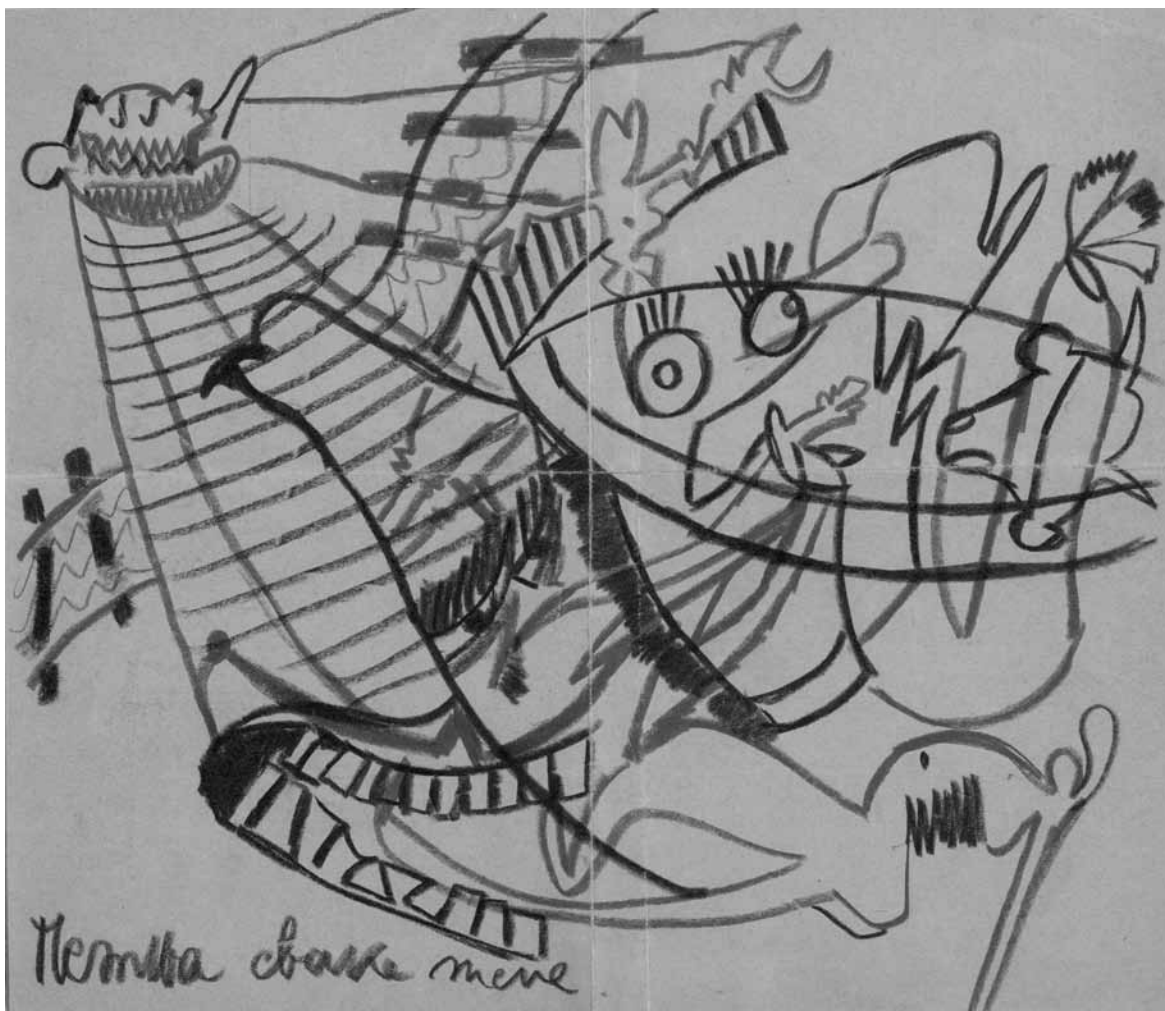
Без назива

1979, угљен и оловка на картону, 46x57 cm

Antoni Tàpies

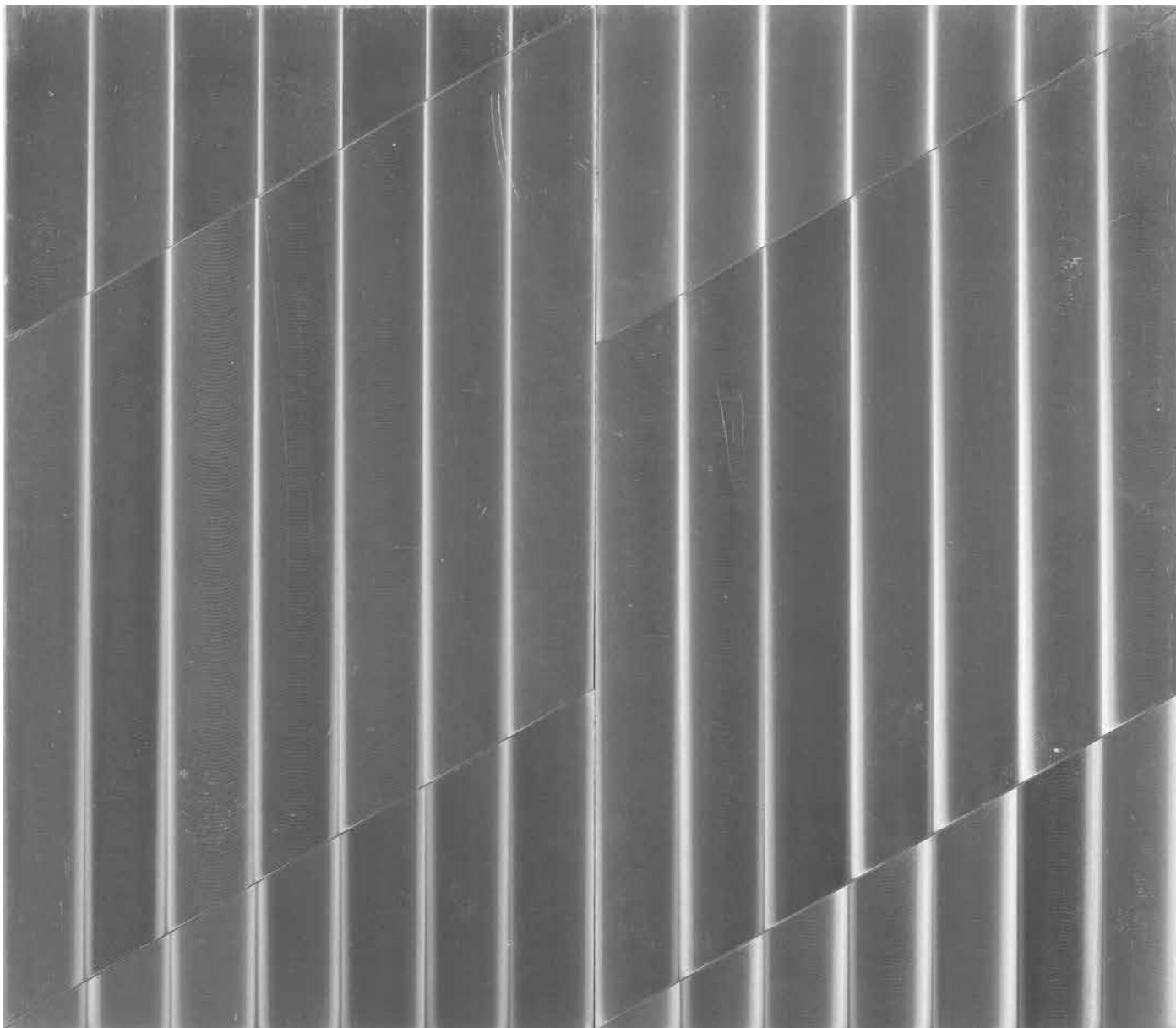
Untitled

1979, carbon and pencil on cardboard, 46x57 cm

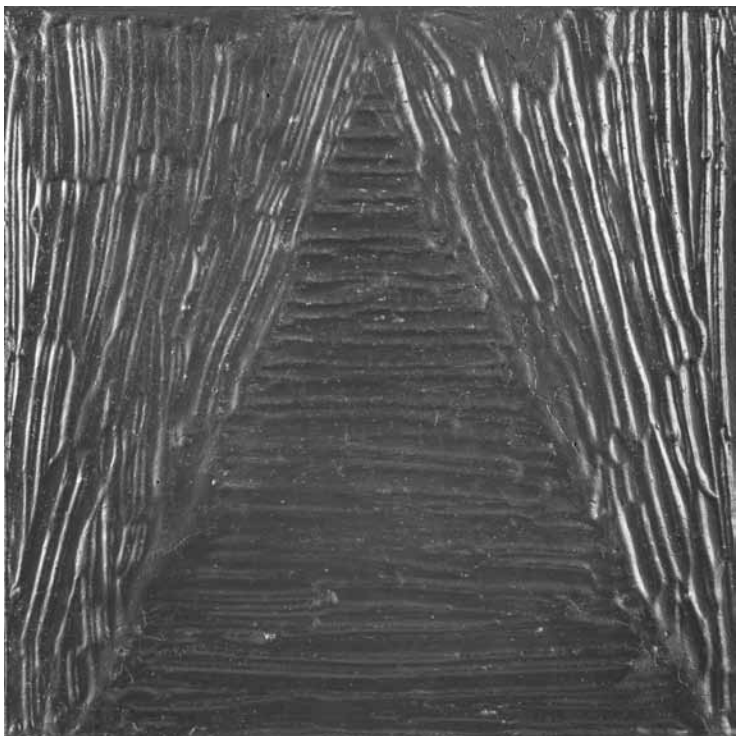
Марко Ристић
Чезња сваке жене(?)
1928-30, пастел на папиру, 18x21 cm

Marko Ristić
Longing of Every Woman (?)
1928-30, pastel on paper, 18x21 cm

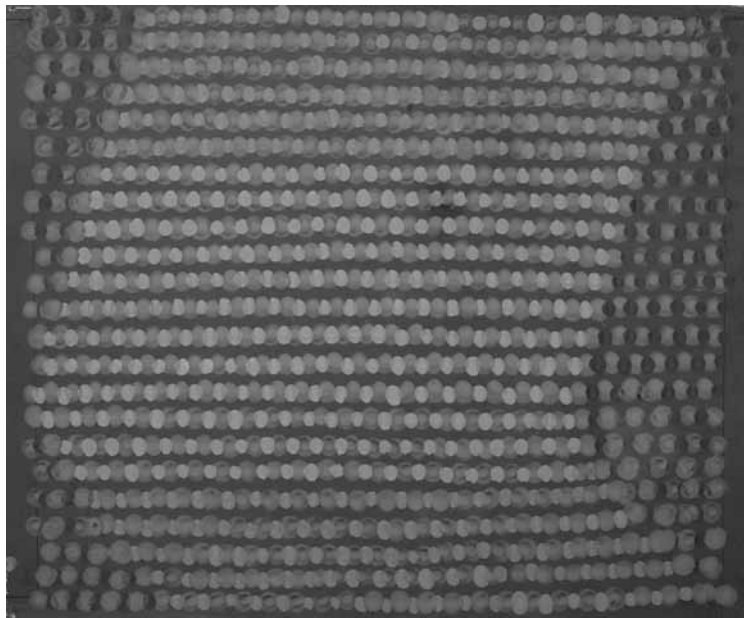
Гетулио Алвиани
Композиција
1964, алуминијум, 41x36 cm

Getulio Alviani
Composition
1964, aluminium, 41x36 cm

Мира Бртка
Композиција
1963, гипс и уље на платну, 33x33 cm

Mira Brtko
Composition
1963, plaster and oil on canvas, 33x33 cm

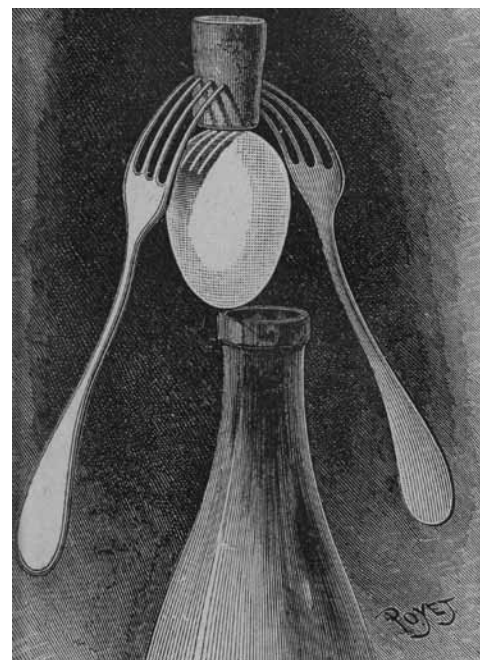
Генцај Касапчи
Композиција
1962-64, комб. техника на папиру, 27x22 cm

Gencaj Kasapci
Composition
1962-64, mixed media on paper, 27x22 cm

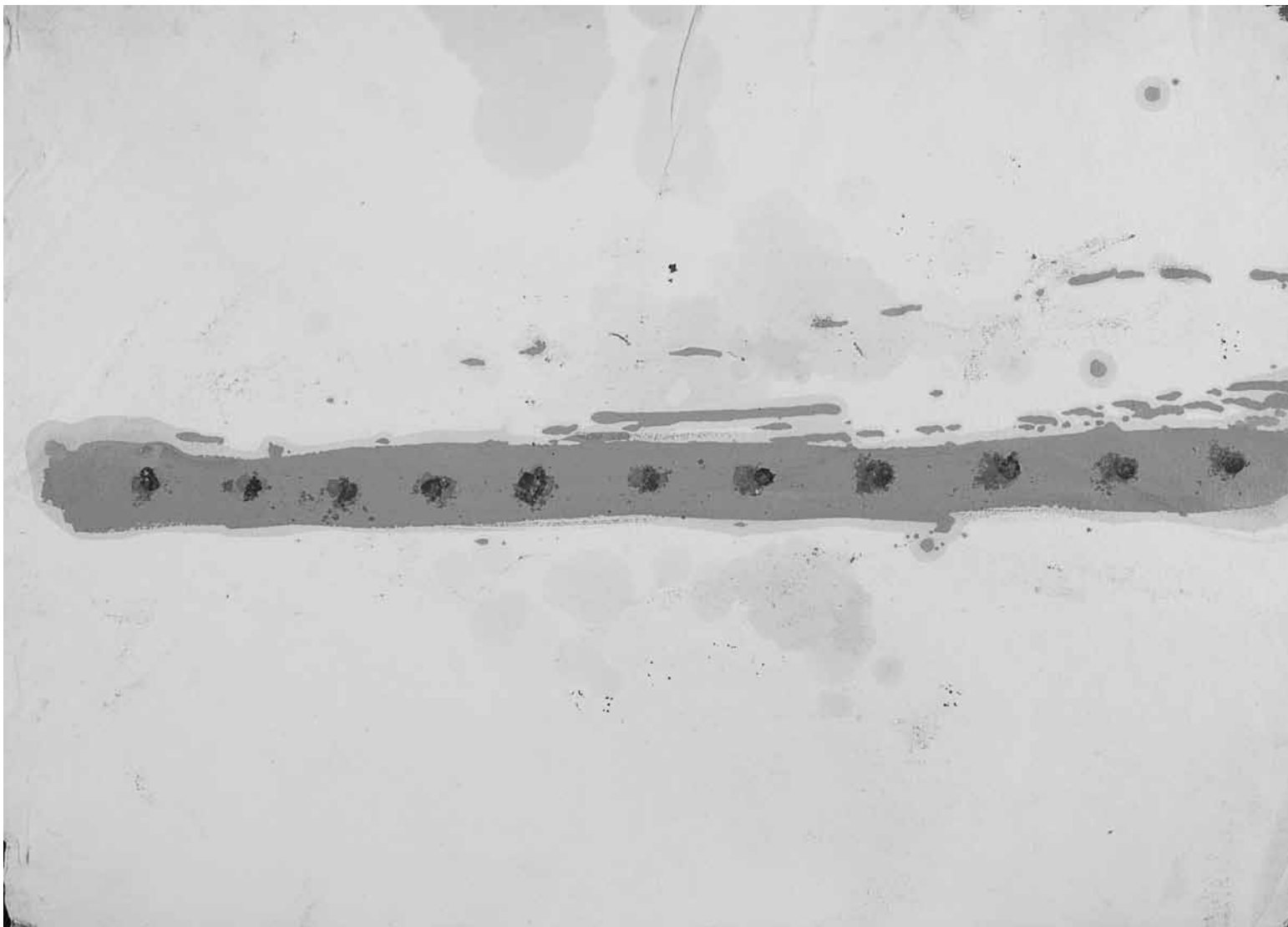
Јосип Ваништа
Опис слике писаћим сјројем
1964

Josip Vaništa
Description of the Painting by Typewriter
1964

Марко Ристић
Без назива
1928-30, графика, 9x7 cm

Marko Ristić
Untitled
1928-30, graphic, 9x7 cm

Правин Черкори
Без назива
комб. техника на папиру, 55x70 cm

Pravin Cherkoori
Untitled
mixed media on paper, 55x70 cm

ИЗЛОЖБА РЕАЛИЗОВАНА СРЕДСТВИМА
СЕКРЕТАРИЈАТА ЗА КУЛТУРУ ГРАДА
БЕОГРАДА

ИЗДАВАЧ
ПРОДАЈНА ГАЛЕРИЈА «БЕОГРАД»
Косанчићев венац 19, Београд, Србија
Тел/факс 011 30 33 923
Тел 011 32 87 325
pgb.gal@sbb.rs
www.galerijabeograd.org

За издавача
Михаило М. Петковић, директор

Кустос
Јелена Кривокапић

Уредник издања
Драгица Вуковић

Уметнички савет
Олга Јанчић
Бранко Раковић
Александар – Лека Младеновић
Горан Десанчић

Текстови у каталогу
Сања Тодосијевић
Радоња Лепосавић

Дизајн
Жолт Ковач

Превод
Славица Обрадовић

Фотографија
Владимир Милорадовић

Штампа
ГРИД студио, Београд

Тираж
450 примерака

EXHIBITION SUPPORTED BY
SECRETARIAT FOR CULTURE OF
THE CITY OF BELGRADE

PUBLISHER
GALLERY «BEOGRAD»
Kosančićev venac 19, Belgrade, Serbia
+ 381 11 30 33 923
+ 381 11 32 87 325
pgb.gal@sbb.rs
www.galerijabeograd.org

For the publisher
Mihailo M. Petković, director

Curator
Jelena Krivokapić

Catalogue Editor
Dragica Vuković

Art Council
Olga Jančić
Branko Raković
Aleksandar Leka Mladenović
Goran Desančić

Texts in Catalogue
Sanja Todosijević
Radonja Leposavić

Design
Žolt Kovač

Translation
Slavica Obradinović

Photographs
Vladimir Miloradivić

Printed by
GRID studio, Belgrade

Print run
450

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

069.51:73/76(497.11)(083.824)
73/76"19/20"(083.824)

МУЗЕЈ Маџура = Masura Museum : утопије и/или реализације = utopias and/or realizations : Продајна галерија "Београд", април - мај 2013. / [текстови у каталогу Радоња Лепосавић, Сања Тодосијевић = texts in catalogue Radonja Leposavić, Sanja Todosijević ; превод Славица Обрадовић = translation Slavica Obradinović ; фотографија Владимир Милорадовић = photographs Vladimir Miloradović]. - Београд : Продајна галерија "Београд" = Belgrade : Gallery "Beograd", 2013 (Београд : Грид студио). - [16] стр. : илустр. ; 22 x 22 cm

Упоредо срп. текст и енгл. превод. - Текст штампан двостубачно. - Тираж 450.

ISBN 978-86-6141-046-8

а) Музеј Маџура - Нови Бановци - Изложбени каталози б) Ликовна уметност - у Свету - Изложбени каталози

COBISS.SR-ID 197862156

Пријатељ галерије
ПОДРУМ РАДЕНКОВИЋ
1854

у Подруму
Wine & Art Gallery

Галерија У ПОДРУМУ
Косанчићев венац 20
+381.11.26.30.272
upodrumu@gmail.com
www.upodrumu.com

насловна страна / front cover

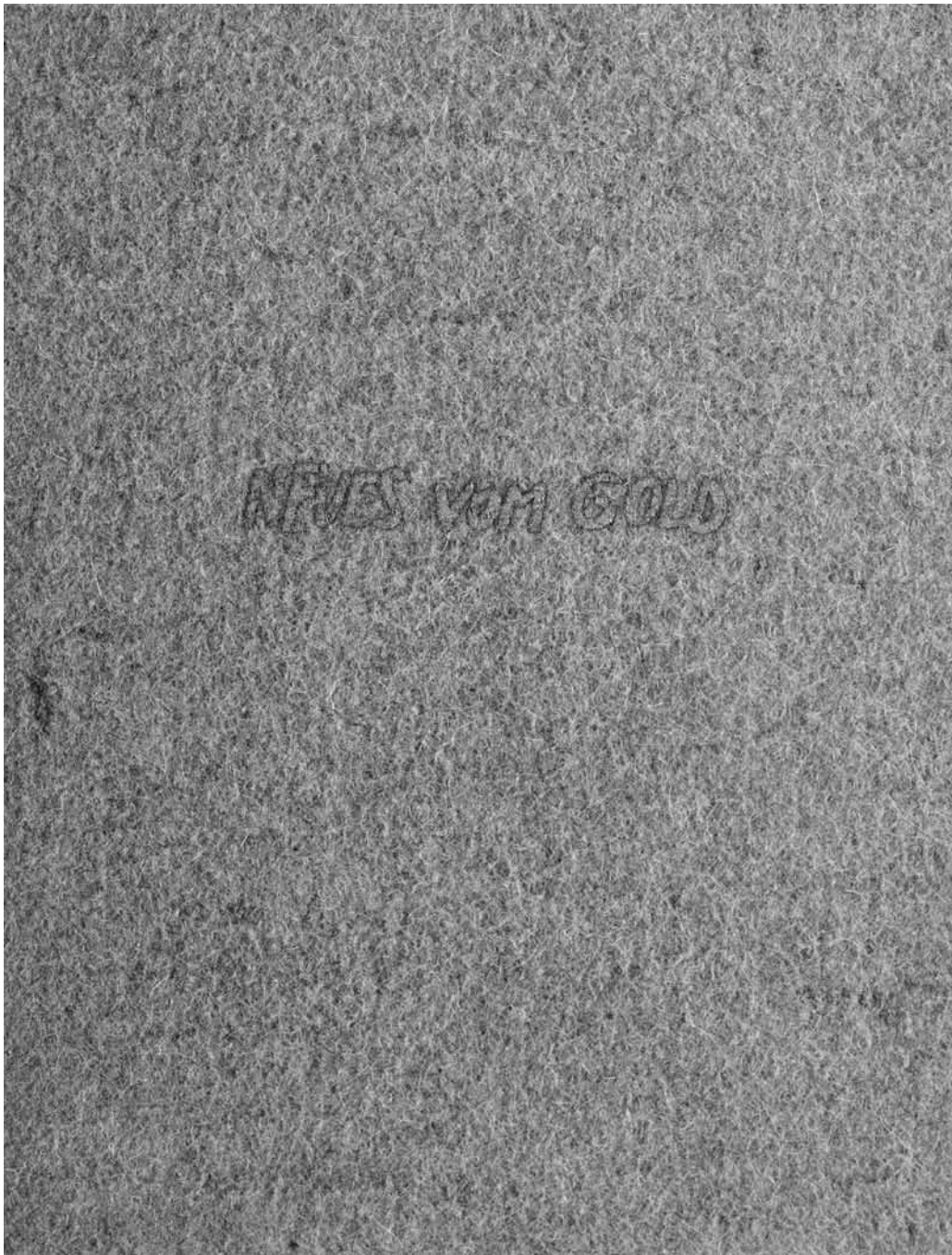
Ване Бор
Nadar, George Sand
1936-39, фотомонтажа, 29x23 cm

Vane Bor
Nadar, George Sand
1936-39, photomontage, 29x23 cm

последња страна / back cover

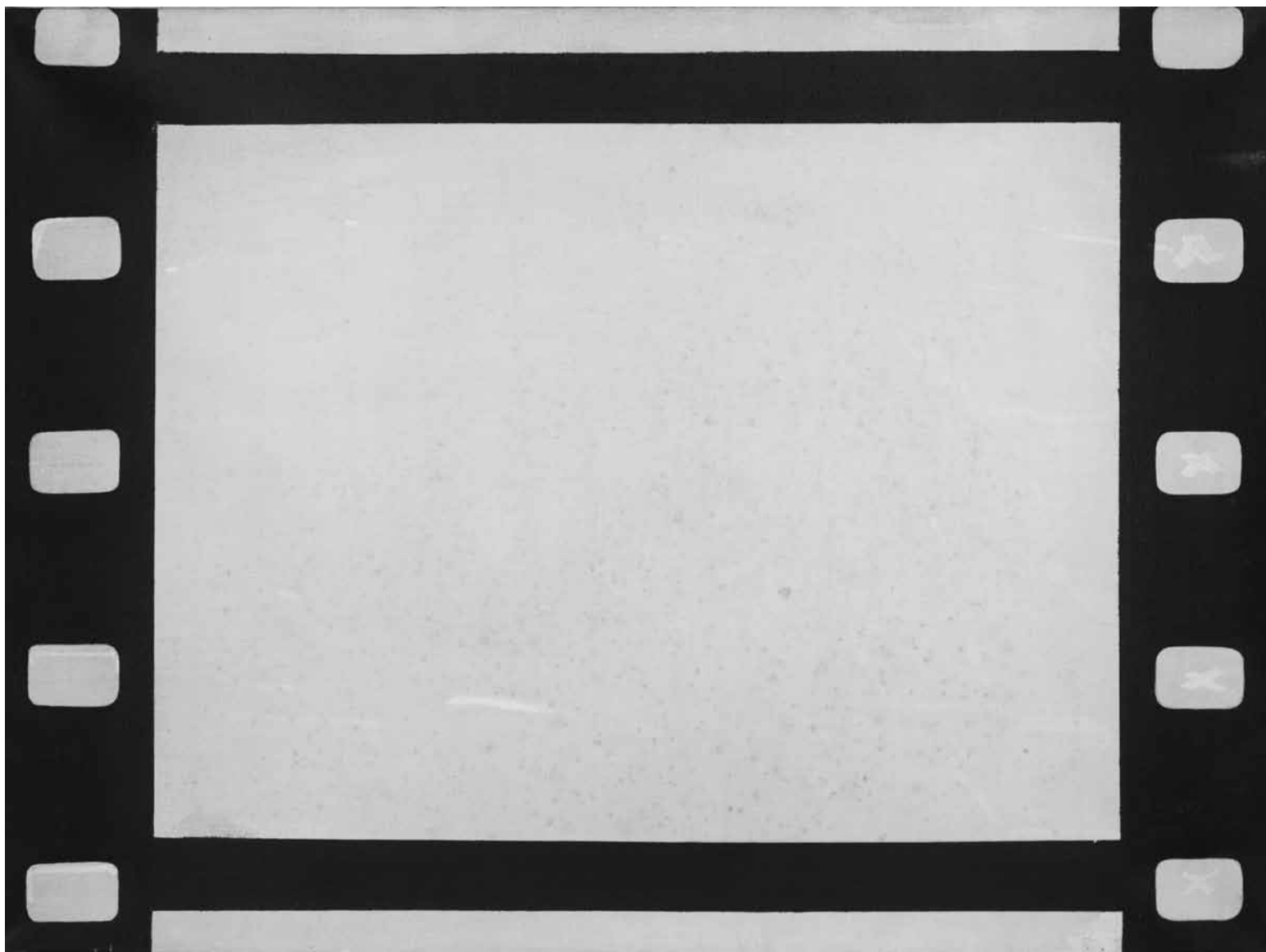
Неша Париповић
Филмџака
1970-80, уље на платну, 54x73 cm

Neša Paripović
Film Tape
1970-80, oil on canvas, 54x73 cm

Јозеф Бојс
Neus vom Gold
1985, сериграфија на филцу, 32x25 cm

Joseph Beuys
Neus vom Gold
1985, serigraphy on felt, 32x25 cm

www.galerijabeograd.org